UUTISET

Viime vuonna osattiin odottaa myyräkuumetapauksien selvää kasvua, mutta määrä jäi kuitenkin vain muutamaan kymmeneen tapaukseen. **YKSIKÖNPÄÄLLIKKÖ JAANA LAINE, MELA**

PÄIVÄN PUNKTI

200 vuotta

Tasan 200 vuotta sitten Helsingistä tehtiin Suomen pääkaupunki. Juhlat pidetään tällä viikolla. Torstaina pääkaupungissa jytisee, kun ammutaan kunnialaukauksia.

Helsingin tulo pääkaupungiksi oli turkulaisten syy. Suomi oli liitetty vain kolme vuotta aiemmin Venäjään. Liitos sujui hyvin, Suomesta tuli mallioppilas. Pian maasta tuli suuren imperiumin taloudellisesti edistynein osa.

Pietarin ja Suomen välit olivat läheiset. Niitä haittasi kuitenkin se, että kulkuyhteydet pääkaupungista itään olivat huonot. Turku oli Pietarista katsottuna kaukana.

Lisäksi turkulaiset virkamiehet tunnettiin. Pietarissa eli käsityksiä, joiden mukaan virkamiehet ovat laiskoja ja juonittelevat. Uskollinen suuriruhtinasmaa ansaitsisi kunnon pääkaupungin.

Niinpä Helsingistä tehtiin pääkaupunki. Siitä tulikin upea. Sen ajan parhaat arkkitehdit kutsuttiin suunnittelemaan uusi empire-keskusta. Siinä se seisoo vieläkin ja on itse asiassa parasta Helsinkiä.

Helsingin tulo pääkaupungiksi oli turkulaisten syy.

Pääkaupungin asema on tuonut Helsingille paljon hyvää. Helsingiltä ei ole puuttunut rahaa, kun virasto toisensa jälkeen on asettunut asumaan kaupunkiin. Myös isojen firmojen pääkonttorit olivat pitkään Helsingissä. Nyt osa niistä on paennut Espooseen, jotkut kokonaan pois Suomesta.

Jossakin vaiheessa Helsinki alkoi paisua liikaa. Kaikki olisi mennyt hyvin, jos Helsinki olisi säilynyt hallinto- ja yliopistokaupunkina. Liika kasvu kuitenkin alkoi tukehduttaa kaupunkia. Kun Helsinkiin ei enää mahtunut väkeä, muutto valui ympäristökuntiin. Vaikka Helsinki oli vauras, muut alkoivat olla vauraampia.

Helsingissä sekoittuvat kunnallispolitiikka ja valtakunnanpolitiikka toisiinsa. Kunnallinen korruptio ei kuitenkaan ole aivan yhtä paha kuin jossakin muualla. Yksi syy on se, että perustaessaan kaupungin Kustaa Vaasa antoi sille paljon maata.

Nyt maasta alkaa olla pulaa. Helsinki haluaisi sen vuoksi nielaista naapurinsa ja jatkaa laajentumista. Se on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty, vaikka Sipoosta saatiinkin jo lohkaistuksi palanen.

Muut katselevat nykyisin Helsinkiä kuin tsaari aikoinaan Turkua. Ikävä paikka ja paljon turhia virkamiehiä.

Mutta meille helsinkiläisille ihan sopiva.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

KIMMO HAIMI

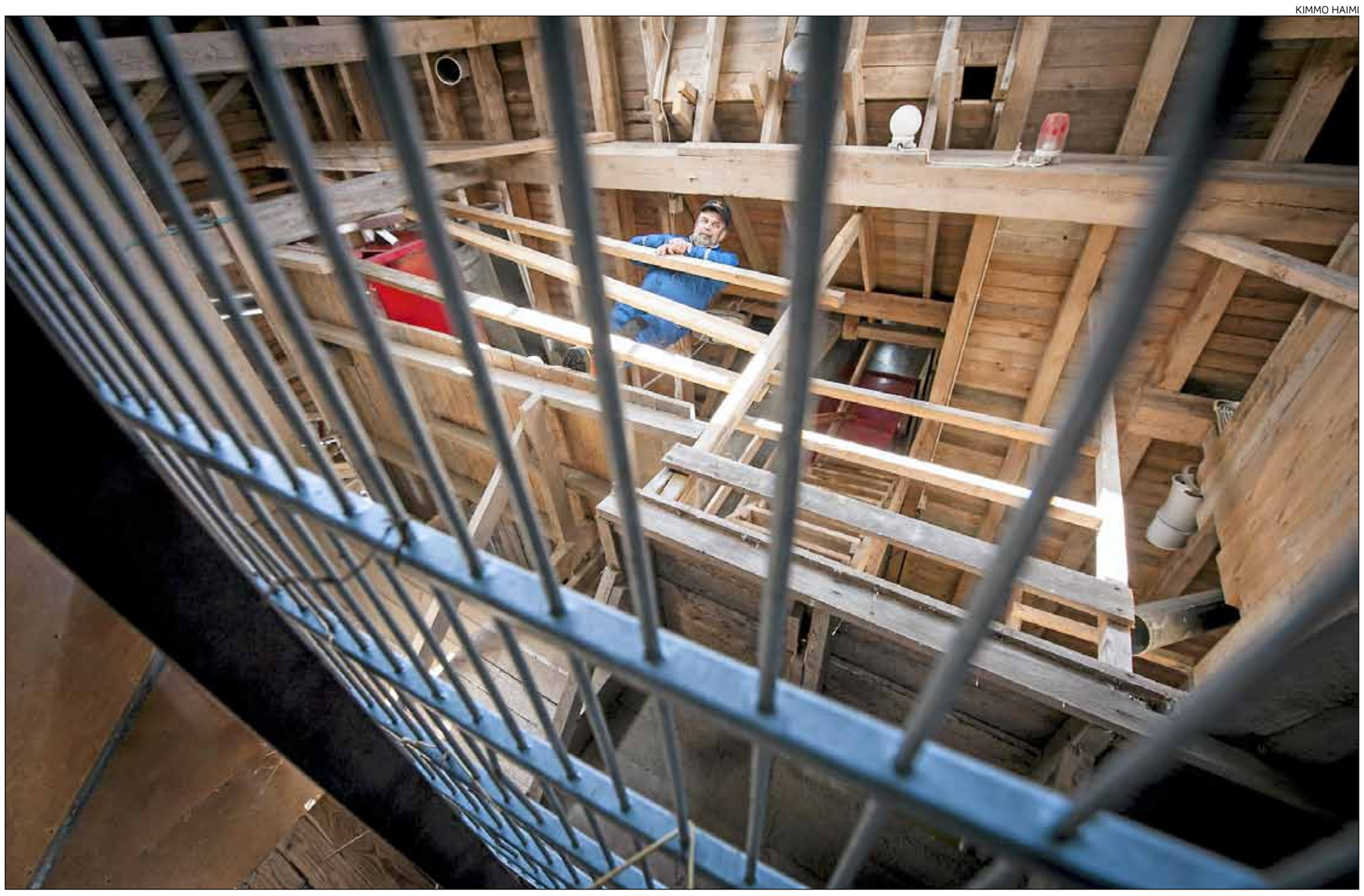

Karl-Johan Karlsson putosi viime elokuussa kuivurin alatasolta ensin ritilän päälle ja irtonaisen ritilän noustua pystyyn edelleen alas kaatosuppiloon.

Parantuneet suojaimet ehkäisevät maatalouden ammattitauteja

Riskien tiedostaminen on vähentänyt maatalousyrittäjien tapaturmia. Palkansaajien työtapaturmat ovat sen sijaan lisääntyneet.

Maatalousyrittäjien ammattitaudit vähenivät viime vuonna. Mata-vakuutuksesta korvattiin yhteensä 154 ammattitautia, kun vielä muutama vuosi sitten luku oli moninkertainen. Yleisimpiä ammattitauteja ovat ihotaudit, meluvammat ja astma.

”Hengityssuojainten käytön lisääntyminen vaikuttaa hengityselinsairauksien laskuun. Suojaimet ovat myös aiempaa tehokkaampia. Samoin meluvammoissa lasku selittyy kuulonsuojainten käytön lisääntymisellä”, yksikönpäällikkö **Jaana Laine** Melasta kertoo.

Yläraajavaivojen vähenemistä selittää parantunut ergonomia.

Osassa viljelijöiden ammattitaudeista on selvää vuosittaista vaihtelua. Esimerkiksi homepölykeuhkotapauksia on enemmän sateisten kesien jälkeen.

”Myös myyräkuume ja jänisrutto vaihtelevat muutamien vuosien välein. Viime vuonna osattiin odottaa myyräkuumetapauksien selvää kasvua, mutta määrä jäi kuitenkin vain muutamaan kymmeneen tapaukseen.”

Tilakäynnit tuovat tulosta

Myös maatalouden työtapaturmat vähenivät viime vuonna. Mata-vakuutuksesta korvattiin yhteensä noin 4 300 työtapaturmaa, mikä on pari sataa edellisvuotista vähemmän.

”Tämä on odotettu suunta, kun vakuutettujen määrä vähenee, mutta riskeihin osataan myös varautua paremmin. Työterveyshuollon tilakäyntien yhteydessä työolosuhteita on kartoitettu niin, että tarvittavia puutteita on voitu parantaa”, Laine muistuttaa.

Palkansaajilla työtapaturmien määrä on sitä vastoin ollut viime vuosina hienoisessa kasvussa. Tapaturmavakuutuslaitosten liiton mukaan viime vuonna palkansaajille korvattiin 132 000 työtapaturmaa, yli kuusi prosenttia enemmän kuin vuonna 2010.

Työpaikalla sattuneissa tapaturmissa kuoli viime vuonna kaikkiaan 28 henkilöä.

”Tällä hetkellä maatalousyrittäjien tapaturmakuolemia on viime vuodelta tiedossamme kaksi ja ammattitaudin johdosta yksi, mutta tilastot täsmentyvät vielä. Viime vuosina luku on ollut kymmenen molemmin puolin.”

Vuonna 2011 Mela maksoi korvauksia yhteensä 33,2 miljoonaa euroa. Tapaturmakorvauksista aiheutui 26,8 miljoonan euron ja ammattitaudeista 6,4 miljoonan euron laskut.

Vapaa-aikana sattuneista tapaturmista maksettiin korvauksia yhteensä 3,7 miljoonaa euroa.

Mata-ammattitaudit 2007–11

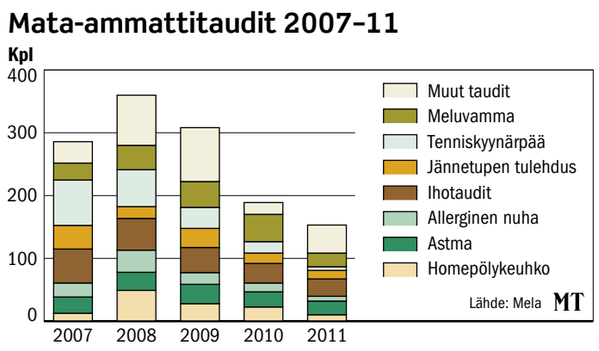

Viljelijöiden työtapaturmat eri työtehtävissä vuonna 2011

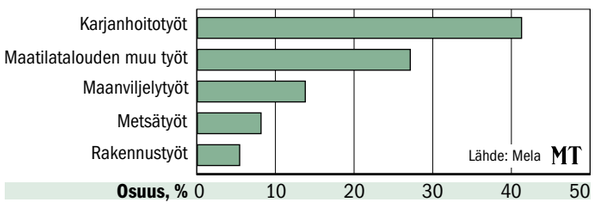

Karjanhoidossa sattuu

Eniten työtapaturmia maatalousyrittäjille sattuu karjanhoitotyössä. Toiseksi vaarallisimpia ovat Laineen mukaan maatilatalouden muut työt.

”Muut työt ovat esimerkiksi maatalouskoneiden ja -laitteiden, tai työkalujen käyttöön ja käsittelyyn liittyviä töitä.”

Palkansaajilla riskialtteimpia aloja ovat rakentaminen sekä hallinto- ja tukipalvelut.

Rakentamisessa tapaturmatiheys on alentunut, mutta hallinto- ja tukipalveluiden toimialan työpaikkatapaturmien taajuus on kasvanut vuosina 2009–2011 peräti 25 prosenttia.

”Työtunteja on tullut lisää alalle nimenomaan toimialan riskialttiimmissa ammattiryhmissä kuten siivouksessa ja vuokratyössä”, johtaja **Mika Tynkkynen** Tapaturmavakuutuslaitosten liitosta selittää.

NIKLAS HOLMBERG
JUHANI VIITALA

”Se oli lähellä”

LOVIISA (MT)

”Lautalattia ja vähän vehnänjyviä päällä, se oli kuin kuulalaakeri”, sanoo Loviisan Isnäsissä asuva **Karl-Johan Karlsson** nyt.

Hän liukastui viime vuoden elokuussa kuivurissa ja tippui lajittelijan tasolta ritilälle. Ritilä kallistui, ja hän putosi vielä kaatosuppilon päälle, pää edellä.

Ensimmäinen pudotus oli 1,5 metriä, toinen kaksi.

Terävä peltireuna leikkasi päälakea auki niin, että tarvittiin 21 tikkiä. Lisäksi jotain meni poikki niskassa. 6. ja 7. nikaman pään liikkeitä rajoittavat ulokkeet vaurioituivat.

Toinen katkesi, toiseen tuli hiusmurtumia.

Poika lomitti

Karlssonin viimeinen muistikuva on putoamisesta. ”Muisti meni, se oli semmoinen isku.”

Mies oli kuivurissa yksin. Vaimo kuitenkin näki, että ritilä nousi pystyyn, ja juoksi paikalle. Hän soitti ensiapuun.

Vakava työtapaturma toi kolme kuukautta sairaslomaa.

”Sen jälkeen meni jonkin aikaa, että sai voimat ja liikeradat toimimaan”, Karlsson kertoo.

Puinti oli elokuussa kesken. Karlssonin poika oli onneksi juuri vaihtamassa työtä ja pääsi lomittamaan isäänsä.

Karl-Johan Karlsson kertoo, että kunto laski kolmen kuukauden sairasloman aikana.

Liike onnistuu

Karlsson on tyytyväinen sairasloman kestoon.

”Ei ole valittamista, kaikki on hoidettu asiallisesti”, hän toteaa.

Nyt kaikenlainen liike jo onnistuu. Sormi ja peukalo ovat vielä yliherkät, mutta ne paranevat.

”Jos jotain katkeaa niskassa, silloin se on lähellä”, Karlsson sanoo.

”Olen toipunut ja iloinen siitä.”

PAULA TAIPALE

Hätäkeskus ei ole numeropalvelu

Hätäkeskus muistuttaa, että hätänumeroon ei tule soittaa numerotiedustelutarkoituksessa. ”Kiireetön tiedustelu ei ole meidän tehtävämme”, hätäkeskuksen johtaja **Juha-Veli Frantti** toteaa ystävällisesti.

Esimerkiksi eläintenomistajat saattavat soittaa hätäkeskukseen, jos päivystävä eläinlääkäri ei vastaa. Hätäkeskus ei ole kuitenkaan velvollinen etsimään eläinlääkäriä soittajalle.

”Se ei kuulu hätäkeskuksen lakisääteisiin tehtäviin. Niitä ovat pelastuslaitoksen antama apu eläinten pelastamiseen liittyvissä tehtävissä, esimerkiksi juuttuneen hevosen pelastaminen ojasta. Eläimen sairastumiseen tai muuhun, missä sitä tarvitse pelastaa mistään, ei meillä ole keinoa tai tapaa auttaa”, kertoo Hätäkeskuksen projektipäällikkö **Tommi Hopearuoho**.

Esimerkiksi eläinlääkäritiedustelussa on Hopearuohon lähinnä ajanhukkaa ottaa yhteyttä. Avun saa nopeammin, jos etsii vastaavan puhelinnumeron itse numerotiedustelusta.

Raja on häilyvä

Frantti kertoo, että hätäkeskus on velvoitettu vastaanottamaan ilmoituksia, joissa on kyseessä ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön liittyvä hätä. Hätäkeskus välittää ilmoituksen eteenpäin oikealle pelastusyksikölle.

”Kotieläimet ovat tavallaan omaisuutta. Mutta jos kissan tassussa on haava, ihmisten pitää itse ymmärtää, että se ei ole hätäkeskuksen asia”, Frantti sanoo.

Koska raja on häilyvä, Frantti ei anna tarkkaa ohjetta, milloin saa eläimiin liittyvän hätäpuhelun soittaa. ”Esimerkiksi irtokoirat ovat joskus aiheuttaneet pelkoa, se saatetaan siis nähdä hätäasiaksi.”

Eläinpuhelut ovat lähinnä yksittäisiä. Hätäkeskuksen johtaja on ymmärtäväinen ihmisten yhteydenotoista eläinasioissa.

”Se kuuluu yhteishenkeen ja on ajoittain ymmärrettävää.”

TUULA LEHTONEN

Lapin pojat osaavat biologiaa

Peruskoululaiset pitävät biologian ja maantiedon mutta eivät fysiikan ja kemian opiskelusta.

Luonnontieteiden seurantaarvioinnissa pojat osasivat hyvin fysiikkaa ja tytöt biologiaa. Lapin pojat osasivat kuitenkin biologiaa paremmin kuin Etelä-Suomen pojat. Suomenkieliset oppilaat osasivat eri luonnontieteitä paremmin kuin ruotsinkieliset oppilaat.

Biologian ja maantiedon tunneilla oppilas kokee saavansa tietoa maailmankuvaansa. Siksi niitä osataan ja luonnontieteistä pidetään. Myös oppilaiden asenteet ympäristöasioihin olivat pääasiassa myönteisiä.

Luonnontieteiden seurantaarviointi peruskoulun 9. luokan oppilaille järjestettiin kouluissa toukokuussa 2011. Arviointiin osallistui yhteensä 133 koulua.

Suurin osa oppilaista saavutti tyydyttävän osaamistason. Biologian tehtävien ratkaisuosuus oli koko otoksessa 52, maantiedon 61, fysiikan 57 ja kemian 59 prosenttia. Huonommin osattiin biologian ymmärtämistä ja soveltamista vaativat tehtävät.

MT

Sonnihuutokauppaan

Siitossonnikasvattamoista hankit turvallisesti terveen, käsittelyyn tottuneen, kasvukokeen ja rakennearvostelun läpäisseen sonnin.

Huutokaupoista ostetuille sonneille järjestetään edullisempi yhteiskuljetus. Katso lisätiedot sonneista ja rekisteröidy ostajaksi 13.4. mennessä osoitteessa **www.atrianauta.fi**.

Siitoseläinvälitys:

anne-marie.rosenlew@finnbeef.fi tai soita 040 590 5718
katri.strohecker@finnbeef.fi tai soita 040 703 3423

Tutustu uuteen Hienoin Pihviliha -hinnastoon netissä tai soita AtriaNauta-asiakkuuspäälliköille:

Matti Myllylä, 0400 281 832 (pohjoinen)
Juha Ryhänen, 040 848 9907 (itä)
Susanna Vehkaoja 040 750 5167 (länsi)
Raimo Murtoniemi 0400 664 714 (länsi)

Atria HIENOIN PIHVILIHA PUHTAASTI SUOMALAINEN VUODESTA 1903

AtriaNauta

17.4. Pieksämäki
Suonteentie 241
Rodut: Ch, Hf ja Li

18.4. Sotkamo
Vihtamontie 48
Rodut: Ab ja Si

Sonniesittely alkaa klo 10.00 ja myynti klo 11.30.

HUOM! Huutokauppapäivinä myytyjen sonnien kesken arvotaan ilmaiskyyti ostajatilalle!

ideaalia